

De demonisering van Le Pen werkt niet meer. Maar hoe reageren zondag de banlieues?

Posted on 3 juli 2024 by René ter Steege

Nu het Rassemblement National (RN) 'aan de poorten van de macht staat', volgens overdrijvende Franse media, maakt ook het buitenland zich zorgen. Spanjes socialistische premier Pedro Sánchez en Duitslands minister van Buitenlandse Zaken Annalena Baerbock (Groenen) hieven al hun vingers naar het buurland. Daar mag straks absoluut geen 'extreemrechtse' regering aantreden die recht doet aan de spectaculaire uitslag van de parlementsverkiezingen, daar komt hun bemoeizucht op neer.

Op 30 juni kreeg het RN van Jordan Bardella en Marine Le Pen 33,15 procent van de stemmen, de linkse gelegenheidscoalitie Nieuw Volksfront 27,99 procent. Zondag 7 juli, tijdens de beslissende tweede ronde, moet blijken of het RN de absolute meerderheid haalt in de Assemblée Nationale, de Tweede Kamer. En dus een regering kan vormen.

Nuchtere analyse van Meloni

Europa heeft de bibbers, dus viel de nuchtere analyse van de Italiaanse premier Giorgia Meloni extra op. 'De demonisering van de beweging van Marine Le Pen werkt niet meer,' zei ze bij wijze van voorzichtige felicitatie.

Nu kan men tegenwerpen dat Meloni extreemrechts is, en haar uitspraak beschouwen als extra bewijs van Le Pens en Bardella's slechtheid. En dat zij een hekel heeft aan president Emmanuel Macron, die haar berispte over de behandeling van asielzoekers. *Schadenfreude* om Macrons vernedering van afgelopen zondag, toen zijn coalitie Ensemble derde werd met 20 procent van de stemmen. De president die in 2017 beloofde af te rekenen met extreemrechts, moet er na 7 juli misschien de macht mee delen.

Meloni's conclusie over de flop van de demonisering van het Front National, later Rassemblement National, is echter volstrekt juist. Een partij die sinds de jaren tachtig keihard is tegengewerkt door de regeringen van dienst, de media, de culturele sector, de vakbonden, de economische elites en dan toch de macht dicht nadert, dat is opmerkelijk. Het RN is nu Frankrijks belangrijkste politieke beweging, een ontwikkeling die tot voor zeer kort uitsluitend behoorde tot het literaire domein van de *politique fiction*. Afgelopen zondag kreeg de partij 10,6 miljoen stemmen, haar beste resultaat ooit bij parlementsverkiezingen.

Een cultuurredacteur van *Le Monde* laakte, kort voor de eerste ronde, de minachting van de spreekwoordelijke elites voor het 'lepenistische gepeupel'. Wat zijn de druiven zuur nu dat canaille mogelijk afstevent op regeringsverantwoordelijkheid. Een opmerkelijk artikel in een krant die hel en verdoemenis voorspelt als Bardella straks premier wordt.

De vreugde bij veel Fransen en ontzetting bij anderen zouden dan vergelijkbaar zijn met de cultuurschok na de eerste overwinning van de socialistische president François Mitterrand in mei 1981. De zevende juli kan een ware contrarevolutie markeren. Op 10 mei 1981 sloeg rechts Frankrijk de schrik om het hart, ook vanwege de aanwezigheid van communistische ministers in de regering. De historicus Pierre Vermeren schreef dinsdag in *Le Figaro* dat het irrealistische schrikbeeld van Russische tanks in de straten van Parijs Fransen echt bang maakte. De angst voor financiële chaos was echter wél gerechtvaardigd, want het linkse economische beleid bracht de ene devaluatie van de franc na de andere,

kapitaalvlucht, valutarestricties en hoge inflatie. Twee jaar later gooide Mitterrand, die conservatieven ook had getart met de legalisering van illegalen, het roer om.

Een omgeerde parallel

Pierre Vermeren ziet een omgekeerde parallel met wat op 7 juli kan gebeuren, als het Rassemblement National de absolute meerderheid haalt in de Assemblée van 577 zetels. Ook nu hysterische reacties bij de tegenstanders. Macron voorspelde vorige week een 'burgeroorlog' als de 'extremen' winnen. Hij doelde behalve op het RN ook op het Nouveau Front Populaire, met de uiterst linkse partij La France Insoumise (LFI) als belangrijkste coalitiegenoot.

Anderen voorspellen dat Frankrijk onder premier Bardella, en in 2027 mogelijk onder présidente Marine Le Pen, de burgerlijke vrijheden gaat beperken, de jacht opent op illegalen, vrouwen- en lhbti-rechten beknot, de Europese Unie verlaat en meer uiterst onwaarschijnlijke zaken. Ook in Frankrijk staan een Grondwet en een Constitutioneel Hof garant voor de bescherming van de rechtsstaat en mensenrechten. Nergens in het RN-regeringsprogramma staat dat de partij de democratie wil afschaffen.

Wel kan het klimaat voor 'buitenlanders' onaangenaam worden, vooral als ze crimineel zijn, of illegaal. Volgens opiniepeilingen vinden veruit de meeste Fransen sinds jaar en dag dat hun land te veel 'buitenlanders' telt, die te vaak voor problemen zorgen. De omvangrijke niet-Europese migratie bracht behalve welkome arbeidskrachten ook islamistische terreur met zich mee, hoge criminaliteitscijfers, gettovorming, terugkerende geweldsuitbar-stingen in de deels geïslamiseerde banlieues, de verloedering van het straatbeeld.

230 zetels zou al (contra)revolutionair zijn

Het inhakken op 'buitenlanders' is uiteraard niet de enige troefkaart van het RN, waar kundige populisten slim gebruikmaken van gevoelens van onbehagen onder de burgerij, variërend van de benzineprijzen en de haperende gezondheidszorg tot luid toeterende Arabische bruiloftsstoeten.

Wil de contrarevolutie echt van de grond komen, dan heeft het RN een absolute parlementaire meerderheid nodig van 289 zetels. Peilingen variëren, met de nodige slagen om de arm, van 230 tot 280 zetels. Realisering van de laagste prognose zou

al (contra)revolutionair zijn en de zo verfoeide partij tot de belangrijkste parlementaire machtsfactor maken.

Zondag 7 juli om 20.00 uur, bij de eerste exitpoll, zal Frankrijk de adem inhouden. Politie en gendarmerie houden de reacties in de banlieues scherp in het oog. Hier nadert de werkelijkheid de fictie in onder meer Michel Houellebecqs roman *Onderworpen* (2015): de banlieues bereiden zich voor op gewapend verzet als Marine Le Pen president dreigt te worden.

***René ter Steege** is journalist, schrijver en vertaler. Hij vertaalde het boek **'De laatste dagen van Samuel Paty'** over de terroristische moord op een Franse leraar. Het boek is overal te koop, zoals in de **winkel van Wynia's Week**.*

***Wynia's Week** is onafhankelijk, ongebonden en broodnodig. De donateurs maken Wynia's Week mogelijk. Doet u mee? Dat kan op verschillende manieren, kijk HIER. Hartelijk dank!*